

Задачи за (Не)Определимост №1

Задача 1 (Числа на Фибоначи) Редицата $\{F_n\}_{n=0}^\infty$ се дефинира така:

$$F_0 = 0, F_1 = 1 \text{ и } F_{n+2} = F_{n+1} + F_n \text{ за } n \geq 0.$$

Разглеждаме език $\mathcal{L}$ без формално равенство и единствени нелогически символи: двуместен функционален символ f и едноместен предикатен символ p .

$\mathcal{S}$ е структурата за езика $\mathcal{L}$ с носител $\mathbb{N}$ и интерпретации на нелогическите символи:

$$\begin{aligned} f^{\mathcal{S}}(x, y) &= z \stackrel{\text{def}}{\longleftrightarrow} x + F_{y+1} = z \\ p^{\mathcal{S}}(x) &\stackrel{\text{def}}{\longleftrightarrow} x \in \{F_n\}_{n=0}^\infty. \end{aligned}$$

Да се докаже, че в структурата $\mathcal{S}$ са определими:

1. $\{0\}$.
2. $\{1\}$.
3. $Eq = \{(a, a) \mid a \in \mathbb{N}\}$.

Вярно ли е, че в $\mathcal{S}$ е определимо множеството:

$$Prev = \{(F_n, F_{n+1}) \mid n \in \mathbb{N}\}?$$

Да се намерят с доказателство автоморфизмите на структурата $\mathcal{S}$.

Задача 2 (Комплексни числа) Разглеждаме език $\mathcal{L} = \langle p, q \rangle$ от два двумесни предикатни символа. Нека $\mathcal{S} = \langle \mathbb{C}; p^{\mathcal{S}}, q^{\mathcal{S}} \rangle$ е структура за $\mathcal{L}$. Където:

$$\begin{aligned} \langle x, y \rangle \in p^{\mathcal{S}} &\stackrel{\text{def}}{\longleftrightarrow} y = ix \\ \langle x, y \rangle \in q^{\mathcal{S}} &\stackrel{\text{def}}{\longleftrightarrow} y = x^3 + i \end{aligned}$$

Да са определят следните множества:

- a) $\{0\}$ и $\{1\}$;
- б) $\{x \mid x \in \mathbb{C} \ \& \ x^2 = -1\}$ и $\{x \mid x \in \mathbb{C} \ \& \ x^4 = 1\}$;

в) $\{x \mid x \in \mathbb{C} \ \& \ x^3 = 1\};$

з) $\{ \langle x, y \rangle \mid x \in \mathbb{C} \ \& \ y \in \mathbb{C} \ \& \ y = x^3 + 1 \};$

д) $\{2\}$ и $\{9\};$

е) $\{ \langle 9, i \rangle \};$

ж) $\{x \mid x \in \mathbb{C} \ \& \ x^3 - 2x^2 - x = -2\};$

з) $\{-2 + 3i\};$

Задача 3 (Функции) Разглеждаме език $\mathcal{L} = \langle nat, result \rangle$ състоящ се от два предикатни символа. nat е едноместен, а $result$ е четириместен.

Нека $\mathbb{F} = \{f \mid f : \mathbb{N} \rightarrow 2^{\mathbb{N}^2}\}.$

Нека $\mathcal{S} = \langle \mathbb{N} \cup \mathbb{F}; nat^{\mathcal{S}}, result^{\mathcal{S}} \rangle$ е структура за $\mathcal{L}$.

Където:

$$x \in nat^{\mathcal{S}} \xleftrightarrow{def} x \in \mathbb{N}$$

$$\langle f, x, y, z \rangle \in result^{\mathcal{S}} \xleftrightarrow{def} f \in \mathbb{F} \ \& \ \langle x, y, z \rangle \in \mathbb{N}^3 \ \& \ \langle y, z \rangle \in f(x)$$

Ще използваме следния запис: $[x \mapsto \text{израз}]$ за да означаваме елемента на $\mathbb{F}$, който на x съпоставя израза "израз".

а) Да се определят множествата:

1. $\{f \mid f \in \mathbb{F} \ \& \ f = [x \mapsto \emptyset]\};$

2. $\{f \mid f \in \mathbb{F} \ \& \ f = [x \mapsto \mathbb{N}^2]\};$

3. $\{\langle f, g, h \rangle \mid \langle f, g, h \rangle \in \mathbb{F}^3 \ \& \ h = [x \mapsto f(x) \cup g(x)]\};$

4. $\{\langle f, g, h \rangle \mid \langle f, g, h \rangle \in \mathbb{F}^3 \ \& \ h = [x \mapsto f(x) \cap g(x)]\};$

5. $\{\langle f, f \rangle \mid f \in \mathbb{F}\};$

6. $\{\langle f, g \rangle \mid \langle f, g \rangle \in \mathbb{F}^2 \ \& \ (\forall x \in \mathbb{N}) f(x) \subseteq g(x)\};$

7. $\{\langle f, g, h \rangle \mid \langle f, g, h \rangle \in \mathbb{F}^3 \ \& \ h = [x \mapsto f(x) \setminus g(x)]\};$

8. $\{f \mid f \in \mathbb{F} \ \& \ (\exists n \in \mathbb{N}) \ f = [x \mapsto \{(n, n)\}]\};$
9. $\{f \mid f \in \mathbb{F} \ \& \ (\exists n \in \mathbb{N})(\exists m \in \mathbb{N}) \ (n \neq m \ \& \ f = [x \mapsto \{(n, n), (m, m)\}])\};$
10. $\{ \langle f, g, h \rangle \mid \langle f, g, h \rangle \in \mathbb{F}^3 \ \& \ (\forall \langle x, y, z \rangle \in \mathbb{N}^3) \\ \langle y, z \rangle \in h(x) \iff (\exists \langle u, t \rangle \in f(x)) \ \langle y, z \rangle \in g(u) \cup g(t) \}.$

б) Да се докаже, че точно два елемента на домейна/универсума/носителя на $\mathcal{S}$ са определими.

Задача 4 ("Ориентирани графи" над фиксирано множество от върхове)

Разглеждаме език $\mathcal{L} = \langle node, edge \rangle$ състоящ се от два предикатни символа. $node$ е едноместен, а $edge$ триместен. Нека $\mathbb{V} = \{1, 2, \dots, 2019\}$.

Нека $\mathbb{G} = 2^{\mathbb{V}^2}$ Разглеждаме следната структура $\mathcal{S} = \langle \mathbb{V} \cup \mathbb{G}; node^{\mathcal{S}}, edge^{\mathcal{S}} \rangle$ за $\mathcal{L}$.

Където:

$$\begin{aligned} x \in node^{\mathcal{S}} &\stackrel{def}{\iff} x \in \mathbb{V} \\ \langle x, g, y \rangle \in edge^{\mathcal{S}} &\stackrel{def}{\iff} g \in \mathbb{G} \ \& \ \langle x, y \rangle \in g \end{aligned}$$

а) Да се определят следните множества:

1. $\emptyset;$
2. $\{\emptyset\};$
3. $\mathbb{V}^2;$
4. $\{ \langle g, r, h \rangle \mid \langle g, r, h \rangle \in \mathbb{G}^3 \ \& \ h = g \cup r \};$
5. $\{ \langle g, r, h \rangle \mid \langle g, r, h \rangle \in \mathbb{G}^3 \ \& \ h = g \cap r \};$
6. $\{ \langle g, g \rangle \mid g \in \mathbb{G} \};$
7. $\{ \langle v, v \rangle \mid v \in \mathbb{V} \};$
8. $\{ \langle x, x \rangle \mid x \in \mathbb{V} \cup \mathbb{G} \};$
9. $\{ \langle g, h \rangle \mid \langle g, h \rangle \in \mathbb{G}^2 \ \& \ g \subseteq h \};$
10. $\{ \langle g, h \rangle \mid \langle g, h \rangle \in \mathbb{G}^2 \ \& \ h = \mathbb{V}^2 \setminus g \};$

11. $\{\{ \langle n, n \rangle \} \mid n \in \mathbb{V}\};$
12. $\{\{ \langle n, n \rangle, \langle m, m \rangle \} \mid \langle n, m \rangle \in \mathbb{V}^2\};$
13. $\{\{ \langle n, m \rangle \} \mid \langle n, m \rangle \in \mathbb{V}^2\};$
14. $\{\{ \langle n, m \rangle, \langle m, k \rangle \} \mid \langle n, m, k \rangle \in \mathbb{V}^3\};$
15. $\{\{ \langle n, m \rangle, \langle m, k \rangle, \langle k, n \rangle \} \mid \langle n, m, k \rangle \in \mathbb{V}^3\}.$

б) Да се докаже, че точно два елемента на домейна/универсума/носителя на $\mathcal{S}$ са определими.